

مدیر پایگاه میراث جهانی بم:

فعلا ارگ بم در خطر خروج از فهرست جهانی نیست

اسما پورزنگی آبادی

ارگ تاریخی بم به قدری گرانبهاست و اهمیت دارد که حتی اگر حدس و گمانی بر این باشد که خطری آن را تهدید می‌کند، می‌تواند تا مدت‌ها سوژه رسانه‌ها باشد و نگرانی‌ها را برانگیزاند.

از اواخر اردیبهشت‌ماه تاکنون، هفته‌های متمادی است که ادعای این‌که نخلستان‌های پیرامون ارگ بم در حال تخریب است و همین، منظر ارگ را تهدید کرده و احتمال خروج آن از فهرست یونسکو را به شدت بالا برده است در این رسانه و آن رسانه، در ایران و خارج از ایران مطرح می‌شود. محسن قاسمی -مدیر پایگاه میراث جهانی و منظر فرهنگی بم اما روز دوشنبه ۹ تیرماه در پاسخ به فردای کرمان تصریح کرد: «خطر خروج از ثبت جهانی فعلا ارگ بم را تهدید نمی‌کند». وی توضیح داد: «البته نسبت به قبل از ثبت جهانی، میزان فضای سبز بم کم‌تر شده است ولی در دو، سه سال گذشته تخریب عمده‌ای اتفاق نیفتاده که بگوییم خطر خروج از ثبت جهانی پیش آمده است».

وی با تأکید بر اینکه خطر خروج از ثبت جهانی فعلا ارگ بم را تهدید نمی‌کند، اظهار کرد: «اما اگر به سمت تغییر کاربری و خشک کردن باغات و قنات‌ها برویم و به سوداگری باغ و زمین و ملک در بم دامن بزنیم از فهرست ثبت جهانی خارج می‌شویم».

به گزارش استقامت، نخستین بار، در روز ۲۷ اردیبهشت‌ماه امسال بود که در خبرگزاری فارس کرمان گزارشی با عنوان «بم یک قدم تا از دست دادن جایگاه جهانی» منتشر شد که در آن آمده است: «بم تنها باغ‌شهر کشور که جزو میراث جهانی هم هست، این روزها حال خوبی ندارد، دولت آن را رها کرده و مردم برای ساختن سربانه به جان درختان و خشکاندن باغ‌ها افتاده‌اند، موضوعی که سبب می‌شود باغ‌شهر بم را از فهرست جهانی خط بزنند». در بخش دیگری از این گزارش آمده: «ساخت‌وسازهای بی‌رویه، قطع و خشکاندن باغات و درختان ثبت شده اوکالیپتوس در شهر، توسط ادارات برق و شهرداری که ۱۷۰۰ هکتار باغ را به کمتر از ۸۰۰ هکتار رسانده‌اند، این خطر را به وجود آورده که باغ‌شهر بم برای همیشه از فهرست جهانی خارج شود». در این گزارش، نقل‌قول‌هایی از قاسمی مدیر پایگاه جهانی بم نیز آمده است: «شهر بم و منظر فرهنگی آن در سال ۱۳۸۳ به ثبت میراث جهانی سازمان یونسکو رسید،

این شهر به عنوان ششمین اثر ثبت جهانی در کشور ایران به شمار می‌رود، علاوه بر ارگ تاریخی و کهن، منظر فرهنگی بم و نخلستان‌ها، باغات و قنات‌ها هم ثبت میراث جهانی شدند. باغ‌شهر بم نگرانی‌هایی دارد و خطرانی آن را تهدید می‌کند، ساخت‌وسازهای غیرمجاز و خشکاندن باغات و نخلستان‌ها در بخش‌هایی از شهر و تداخل در حریم قنات‌ها دارد ما را از فرهنگ و تاریخ دور می‌کند». وی افزوده است: «متأسفانه این اتفاقات، تأثیر زیادی بر تصمیم کارشناسان میراث جهانی یونسکو دارد و می‌تواند موجب حذف این باغ‌شهر از فهرست میراث جهانی شود». قاسمی تصریح کرده است: «خطر جدی است، همه باید تلاش کنند، ادارات نهادهای مسئول مثل شهرداری، جهاد کشاورزی، فرمانداری و دیگر ادارات باید در حفاظت میراث مردم کوشا باشند. این دارایی مردم بم است و چیزی از ارگ بم کم ندارد، نباید با دستان خودمان آن را از دست بدهیم».

چند روز پس از این و در تاریخ ۱۲ خردادماه سایت اینترنتی بنیاد ایران‌شناسی شعبه کرمان یادداشتی از آرش شکیبایی‌مجد. مدیر مرکز بم‌شناسی با عنوان «باغ‌شهر بم در مسیر خروج از ثبت جهانی یونسکو» منتشر کرد که در آن آمده است: «شهر بم و منظر فرهنگی آن، شامل باغات نخلستان‌ها، قنات‌ها، کویر ارگ تاریخی بم، در سال ۱۳۸۳ (۲۰۰۴ میلادی) در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شد. اخیراً شاهد تغییر کاربری باغ‌های بم از فضای سبز و کشاورزی به کاربری مسکونی و تجاری هستیم. این تغییرات می‌تواند اصالت و یکپارچگی منظر فرهنگی بم را تحت تأثیر قرار دهد و باعث شود این اثر ارزشمند از فهرست میراث جهانی یونسکو خارج شود».

در بخش دیگری از این یادداشت آمده: «اگر این روند ادامه یابد، بم ممکن است به سرنوشت دشت ارژن و پریشان (که به دلیل بی‌توجهی از فهرست یونسکو خارج شدند) دچار شود».

این ماجرا اما به همین جا ختم نمی‌شود.

چند روز بعد از انتشار این یادداشت و در تاریخ ۱۶ خردادماه، خبرگزاری ایرنا کرمان از خشک شدن ۶۰۰ هکتار از نخلستان‌های بم خبر می‌دهد: «مدیر مرکز بم‌شناسی آمار خشک شدن حدود ۶۰۰ هکتاری نخلستان‌ها در این شهر که منظر آن همراه با ارگ تاریخی ثبت جهانی شده را هشداری بسیار جدی پیش روی مدیران مسئول می‌داند و می‌گوید حجم قابل توجهی از این نخل‌ها به عمده و با هدف تغییر کاربری در این سال‌ها خشک شده‌اند اما باوجود تذکرات قبلی، وضعیت جدی گرفته نشده است». در ادامه این گزارش به نقل از مدیر مرکز بم‌شناسی آمده: «برخی افراد سودجو راهی که برای تغییر کاربری باغات در بم پیدا کردند، خشک کردن درخت‌ها را است.

نخل‌ها را خشک می‌کنند تا با تغییر کاربری به مسکونی تبدیل شود». شکیبایی‌مجد در بخش دیگری از اظهاراتش بیان می‌کند: «بم باغ‌شهر و ثبت جهانی شده و موضوع آن از جاهای دیگر جداست، اگر این موضوع پیگیری نشود ممکن است در آینده، منظر فرهنگی بم از ثبت جهانی خارج شود، بنابراین، باید مراقبت‌ها و پیشگیری را شدت بخشید». وی می‌افزاید: «در سال‌های گذشته نیز مسئولان وقت بم نسبت به خشکیدگی باغات تذکر داده‌اند، اما جدی گرفته نشده است. لازم است دستگاه‌های متولی و ناظر با این پدیده مخرب بیش از پیش مقابله کنند». به دنبال انتشار این نظرات و شدت گرفتن نگرانی‌ها، سرپرست اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان بم روز ۱۷ خردادماه به ایرنا کرمان می‌گوید: «برای توجه به ضوابط و مقررات محکمی که برای منظر فرهنگی این شهر به دلیل ثبت جهانی بودن وجود دارد، خشکاندن عمدی باغات برای ساخت و ساز غیرممکن است». محسن قمری می‌افزاید: «یکی از عوامل خشکیدگی باغات این است که با فوت مالک اصلی، برخی باغ‌ها بین وارثان تقسیم می‌شوند که

پس از این، چند مالک دارند. رسیدگی نکردن به وضعیت باغ از طرف مالکان جدید، باعث خشکی نخل‌ها می‌شود». وی اضافه کرد: «البته موارد زیاد هم نیست».

پس از این‌ها، کوروش افضلی مشاور طرح تفصیلی بم تخریب‌گسترده نخلستان‌ها در بم را رد می‌کند.

بنا به گزارش هفته‌نامه طلوع بم، در حاشیه نشست بررسی آخرین وضعیت طرح تفصیلی بم، دکتر افضلی در واکنش به خبر خشکیدگی ۶۰۰ هکتاری باغات بم می‌گوید: «این آمار صحیح نیست». عضو هیات علمی و رئیس دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه آزاد کرمان توضیح می‌دهد: «ما تمامی اطلاعات و شناسنامه تک‌تک باغات را داریم. در بم ۸۰۰ هکتار باغ داریم که فقط ۱۷۱ هکتار آن باغ نیست که این عدد هم به دو دسته تقسیم می‌شود: ۱۱۷ هکتار از باغات همراه با ساخت‌وساز و ۵۴ هکتار خشک شده که نیاز به جوان‌سازی دارد».

قاسمی مدیر پایگاه میراث جهانی بم نیز در باره‌ی این موضوع به فردای کرمان گفت که تخریب گسترده نخلستان‌ها صورت نگرفته است. در بحبوحه انتشار اخبار نسبت به تخریب گسترده نخلستان‌های بم، حجت‌الاسلام ابوالفضل فرحبخش -رئیس دادگستری شهرستان بم با کسانیه که قصد تخریب نخلستان‌ها را دارند اتمام حجت کرد. به نقل از ایسنا کرمان، او در نشستی در روز ۲۱ خردادماه گفت: «بر مبنای قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها، قانون جلوگیری از قطع بی‌رویه درختان و قانون مجازات اسلامی، با هرگونه تغییر کاربری اراضی باغی و تخریب و قطع درختان خرما با قاطعیت و بدون هیچ‌گونه اغماضی برخورد خواهد شد». وی تصریح کرد: «قطع درختان و تخریب باغات نه تنها خلاف مقررات است بلکه جرم محسوب می‌شود و دستگاه قضایی در هر دو مرجع دادسرا و دادگاه با خاطیان برخوردی جدی خواهد داشت».

گفتنی است، آنچه بدیهی است این‌که جامعه نسبت به وضعیت ارگ بم حساسیت بالایی دارد که این هم ناشی از ارزش منحصربه‌فرد این باغ‌شهر باشکوه تاریخی است. در این شرایط، انتظار می‌رود کارشناسان در بیان دیدگاه‌های خود، دقت و مسئولیت‌پذیری بالایی را به‌کار برند. از سوی دیگر، مسئولان نیز با درک حساسیت‌های جامعه، با تلاشی مضاعف در حفظ و نگهداری این اثر جهانی و یگانه بکوشند.

بارندگی در ایران ۴۰ درصد کم‌تر از پارسال شد؛

هشدار کاهش شدید باران در کرمان

سیاست‌گذاری‌های مصرف آب هستند و هم استان‌هایی مانند کرمان و بوشهر و سمنان و سیستان و بلوچستان باید در مدیریت منابع آبی‌شان بازنگری و برنامه‌ریزی جدی انجام دهند. یکی از تبعات خشکسالی، بروز مداوم پدیده گردوغبار است. طی ماه‌های گذشته، هوای کرمان به کرات آلوده شده و حتی کار به تعطیلی ادارات و مدارس و دانشگاه‌ها کشیده است. اگر تا پیش از این، مناطقی مانند کرمان و خوزستان بیش‌تر با گردوغبار مواجه بودند، طی هفته‌های اخیر دامنه این رخداد در کشور بسیار گسترش یافته است به گونه‌ای که از ابتدای هفته جاری استان‌های آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، ایلام، تهران، قم، زنجان، استان مرکزی، همدان، البرز، قزوین، خوزستان، اصفهان، یزد، هرمزگان، فارس، کرمان، خراسان جنوبی، نیمه شمالی سیستان و بلوچستان و نیمه جنوبی استان سمنان هشدار هواشناسی در خصوص خیزش گردوغبار دریافت کرده‌اند. بنا به گفته ضیائیان رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت

حالی که میانگین دوره‌های مشابه درازمدت ۲۳۲٫۵ میلی‌متر بوده، بنابراین براساس این شاخص ۳۹ درصد کاهش بارش رخ داده است. این میزان بارش نسبت به دوره مشابه سال آبی گذشته که ۲۳۹٫۳ میلی‌متر بوده ۴۰ درصد کاهش را نشان می‌دهد. کرمان بیش از دو دهه است که در رده استان‌هایی قرار دارد که با خشکسالی مواجه است. اغلب سال‌های خشک هم متوالی و بی‌وقفه بوده‌اند. بنا به گفته سخنگوی صنعت استان‌های یزد و خراسان جنوبی امسال و تا ۱۷ خردادماه «با کاهش ۳۰ تا ۵۰ درصدی بارش مواجه بوده‌اند». از آن جایی که طی سه هفته اخیر، بارشی در استان کرمان رخ نداده، می‌توان همین ارقام را برای تیرماه نیز لحاظ کرد و نسبت به کاهش شدید باران در کرمان هشدار داد. به گزارش ایسنا، عیسی بزرگ‌زاده سخنگوی صنعت آب گفته که هم تهران، مشهد و اصفهان به عنوان سه شهر بزرگ کشور به‌طور ویژه نیازمند توجه در

گروه اقتصاد: تقریباً کل ایران در ۹ ماهی که از سال آبی جاری می‌گذرد با کم‌بارشی مواجه است. آن‌طور که رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا خشکسالی می‌گوید؛ تاکنون کاهش شدیدی در بارش‌ها داشته‌ایم. بارش در کشور نسبت به میانگین بلندمدت ۴۰ درصد کاهش داشته است!

هشداردهنده اینکه این کاهش شدید بارش طی سه سال متوالی در حال تکرار است. بنا به گفته صادق ضیائیان، بارش تابستانه ایران آن قدر زیاد نیست که بتواند کشور را از این وضعیت خارج کند بنابراین، در پایان سال آبی که آخر شهریورماه است، تقریباً همین حدود ۴۰ درصد کاهش بارش نسبت به بلندمدت را خواهیم داشت. آخرین گزارشی که از سوی شرکت مدیریت منابع ایران درباره میزان بارش‌ها در کشور منتشر شده مربوط به ۱۷ خردادماه است. طبق این گزارش، تا این تاریخ، ارتفاع کل ریزش‌های جوی کشور ۱۴۳ میلی‌متر بوده است در

خبر

استاندار کرمان اعلام کرد؛

مجوز معدن بدون کارخانه فرآوری نمی‌دهیم

گروه اقتصاد: استاندار کرمان ۱۰ تیر در جلسه شورای معادن استان با اشاره به محدودیت اختیارات استانداران، خواستار تفویض دو اختیار کلیدی از سوی دولت شد و گفت: «دولت تنها دو اختیار را به استان کرمان واگذار کند؛ نخست، اختیار عزل و نصب مدیران استانی و دوم، اختیار کامل شورای معادن استان».

محمدعلی طالبی افزود: «با همین دو ابزار، ما قادر خواهیم بود تحولی بنیادین در مدیریت منابع و توسعه صنعتی استان رقم بزنیم».

وی تأکید کرد: «این تفویض، نه به معنای تغییر فوری مدیران، بلکه به منظور ایجاد تحرک و پاسخ‌گویی بیشتر در بدنه اجرایی استان خواهد بود».

به گزارش ایسنا کرمان، طالبی در این نشست از تصمیم مهمی برای پایان دادن به خام‌فروشی مواد معدنی و شرط‌گذاری سخت‌گیرانه برای مزایده‌های معدنی خبر داد و بیان کرد: «هیچ تمدیدی یا واگذاری مجوز بهره‌برداری از معادن، بدون تعهد به ایجاد

کارخانه فرآوری در استان انجام نخواهد شد».

وی با اشاره به ظرفیت‌های عظیم معدنی در استان کرمان، تأکید کرد: «برخی معادن استان توان ایجاد هزاران شغل را دارند، اما به دلیل خام‌فروشی، این ظرفیت‌ها از دست رفته‌اند. ما مصمم هستیم این رویه را متوقف کنیم». استاندار کرمان افزود: «دو سال است که به دنبال ایجاد سازوکار قانونی برای جلوگیری از خام‌فروشی هستیم. از این پس، شرط اصلی در تمام مزایده‌های معدنی، تعهد به احداث کارخانه فرآوری در داخل استان خواهد بود؛ مگر آنکه توجیه اقتصادی نداشته باشد». وی همچنین از محدودیت اختیارات شورای معادن استان گلایه کرد و خواستار تفویض اختیارات بیشتر از سوی دولت شد.

طالبی با بیان اینکه اگر تعیین تکلیف در اختیار استان بود، بسیاری از معادن معطل، امروز تعیین تکلیف شده بودند، خاطرنشان کرد: «از نمایندگان مجلس می‌خواهیم در مسیر واگذاری اختیارات شورای عالی معادن به استان‌ها، یاری‌مان کنند. اگر این اختیارات به کرمان واگذار شود، ما شاهد یک انقلاب صنعتی و معدنی در استان خواهیم بود».

وی در بخش دیگری از سخنانش گفت: «زمانی که شرط فرآوری را برای واگذاری معادن گذاشتیم، ناگهان فضای رقابتی ایجاد شد. برخی متقاضیان وعده سرمایه‌گذاری ۲۰۰۰ میلیاردی دادند، اما در ادامه پیشنهادهای به چهار و حتی ۶۰۰۰ میلیارد تومان رسید. این نشان می‌دهد مسیر درست همین است». استاندار کرمان با انتقاد از خلأهای قانونی در الزام به فرآوری در محل معدن، اظهار کرد: «اگرچه برخی می‌گویند طبق قانون فروش مواد معدنی به هر جایی آزاد است، اما ما معتقدیم باید جلوی این خام‌فروشی گرفته شود. حتی زمانی که کارخانه فرآوری در کنار معدن وجود دارد، برخی ترجیح می‌دهند ماده خام را صادر کنند». طالبی خواستار اصلاح قانون توسط مجلس شد تا در مناطقی که توجیه اقتصادی وجود دارد، واگذاری معادن تنها با تعهد به ایجاد واحد فرآوری ممکن شود. وی همچنین افزود: «وزارت صمت باید در این رویکرد همراهی کند و اجازه دهد مزایده‌ها طبق منافع منطقه‌ای برگزار شوند».

استاندار کرمان ابزار امیدواری کرد با همراهی مجلس و دولت، «تحول بزرگی در جنوب و شمال کرمان» رقم بخورد.

سرهنگ رضایی رئیس پلیس راهور کرمان شد

گروه جامعه: در مراسمی با حضور فرمانده انتظامی استان کرمان سرهنگ علی رضایی به عنوان رئیس پلیس راهور استان کرمان معرفی شد. در این مراسم، از زحمات سی ساله سرهنگ اسماعیل خوشوقت طی خدمت در رده‌های پلیس راهور نقاط مختلف کشور و استان کرمان قدرانی شد. به گزارش پایگاه خبری پلیس کرمان، سردار جلیل موقوفه‌ئی فرمانده انتظامی استان کرمان طی سخنانی با اشاره به نقش و اهمیت نظم و امنیت ترافیکی در استان پهناور کرمان، ضمن قدرانی از زحمات سرهنگ خوشوقت از تمامی معاونین، روسا و همچنین مسئولان برون‌سازمانی و اعضای شورای ترافیک استان خواست نهایت همکاری، همراهی و دلسوزی را با رئیس پلیس جدید راهنمایی و رانندگی داشته باشند.